

NATO ir Ukrainos gynybos ekspertų teigimu, Baltijos šalys tampa pavyzdžiu, kaip greitai galima diegti ir išbandyti naujas gynybos technologijas. Karo patirtys atskleidžia ne tik dirbtinio intelekto galimybes, bet ir jo ribotumą, todėl inovacijų paieška ir praktinis jų pritaikymas regione įgauna ypatingą reikšmę.

Šias temas spalio 10–12 dienomis Kaune nagrinės trečią kartą Lietuvos šaulių sąjungos kartu su „Tech-Park Kaunas“ organizuojamas gynybos technologijų hakatonas „Ugninis skydas: misija DI 2025“. Renginį pradės atidarymo konferencija „Gynybos inovacijų horizontai: sausuma, oras, kosmosas“, kurioje susitiks ne tik Lietuvos, bet ir NATO bei sąjungininkų saugumo ekspertai.

Lietuva augina gynybos inovatorius

Lietuvos šaulių sąjungos organizuojamame hakatone startavę lietuviai jau ne sykį yra sužibę NATO DIANA gynybos inovacijų akceleratoriuje Šiaurės Atlanto regionui (angl. Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic).

NATO DIANA regiono direktorė Kadri Tammai paaiškino, kodėl Baltijos šalys dažnai tampa pirmosiomis, kurios vysto ir išbando naujas gynybos bei dvejopos – civilinės ir karinės – paskirties technologijas.

„Baltijos regionas išsiskiria saugumo inovacijomis dėl savo ypatingos geopolitinės padėties NATO rytiniame flange. Kaimynystė su Rusija kuria stipresnį skubos pojūtį. Kita vertus, skirtingai nei dauguma kitų šalių, Baltijos šalys visada greitai diegia skaitmeninius ir kibernetinius sprendimus, o ribotus išteklius derina su glaudžiu viešojo ir privataus sektoriaus bendradarbiavimu,“ – pastebi K. Tammai.

Dirbtinis intelektas: naudingas, bet ribotas

Šių metų Lietuvos šaulių sąjungos organizuojamo hakatono tema – dirbtinis intelektas ir jo pritaikymas mūsų lauke. Ukrainos rizikos kapitalo ir privataus kapitalo asociacijos vadovo Dmytro Kuzmenko teigimu, nors dirbtinio intelekto potencialas didžiulis, mūsų lauke vis dar išryškėja jo ribotumas, o žmogaus veiksmai išlieka svarbiausi.

„Ukrainos drono operatorius iš Charkivo srities pasakojo, kaip tris dienas ieškojo gerai užmaskuotos rusų artilerijos pozicijos. Jis nuosekliai lygino drono vaizdus, kol pagaliau pavyko atrasti rusų klaidą, tiksliai nustatyti vietą ir sunaikinti taikinį. Pasak jo, dirbtinis intelektas tokioje situacijoje būtų užtrukęs mėnesius, nes greitai besikeičiančiose sąlygose nesugeba pakankamai tiksliai ir greitai atpažinti objektų. Pamoka paprasta – patyrusio

žmogaus darbas kai kuriose srityse daug efektyvesnis nei esami DI sprendimai“, – pasakoja D. Kuzmenko, kuris ne tik kalbės hakatono „Ugninis skydas: misija DI 2025“ atidarymo konferencijoje, bet ir spalio 11–12 d. bus hakatono mentorius.

Vis tik D. Kuzmenko pabrėžia, kad dėl to dirbtinio intelekto sprendimų ir technologijų atsisakyti nevertėtų. Veikiau tai priminimas mums, kur yra šiandieninė riba. Dirbtinis intelektas jau dabar yra naudingas ten, kur svarbu greitai apdoroti didelius duomenų kiekius: žvalgyboje, stebėjime, planuojant misijas ar logistikoje. „Bet svarbiausia – nepamiršti, kad galutinis sprendimas yra žmogaus“, – akcentuoja dronų specialistas iš Ukrainos.

Svarbu mūsų saugumui

Intensyviuose hakatonuose per kelias dienas idėjos virsta produktais ir net startuoliais, kurie tampa konkurencingais rinkos žaidėjais.

„Ugninis skydas“ yra itin prasmingas, nes čia kuriami sprendimai tiesiogiai prisideda prie mūsų šalies ir visos Europos saugumo. Dalyviai gali atsinešti savo gynybos ar dvejos paskirties produkto idėją arba spręsti realius iššūkius, su kuriais susiduria kariai mūsų lauke. Kitas svarbus tikslas – žinoti komandas, jų kompetencijas bei rasti resursų plėtoti jų technologijas“, – sako vieno iš renginio organizatorių „Tech-Park Kaunas“ vadovas Paulius Nezabitauskas.

